

Underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme

FÖR KOMMUNALA TAXOR AVSEENDE MILJÖBALKEN SAMT
PLAN- OCH BYGGLAGEN
BETAVERSION, JUNI 2014

Förord

SKL tar fram underlag som kan användas av kommunerna som stöd vid upprättande av taxor inom miljöbalkens och plan- och bygglagens områden.

En viktig del i arbetet med att ta fram en taxa i enlighet med dessa underlag är att beräkna kommunens handläggningskostnad per timme för respektive myndighetsområde.

SKL har tagit fram detta nya underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme som stöd för kommunerna vid upprättande av taxa inom miljöbalkens och plan- och bygglagens områden.

Detta är en betaversion av underlaget. Det innebär att det är en testversion öppen för alla att använda och testa med egna siffror. Den kommer sedan att bearbetas och kompletteras efter vunna erfarenheter.

Stockholm i juni 2014

Gunilla Glasare
Avdelningschef

Ann-Sofie Eriksson
Sektionschef
Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Innehåll

Inledning	4
Nytt underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme	4
Underlagets uppbyggnad	6
Vad är det som ska räknas ut?	6
Ny excelmall	6
Kommentarsrutor.....	7
Beräkningar som görs	7
Årlig uppräknig med hjälp av index	8
Prisindex för kommunal verksamhet	8
Hur gör man?	10
Steg för steg	10
Diskutera beräkningen av handläggningskostnaden i kommunen	10
Innan du börjar	10
Följ mallens struktur och fyll i dina uppgifter	11

Inledning

Nytt underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) tar fram underlag som kan användas av kommunerna som stöd vid upprättande av taxor inom miljöbalkens (MB) och plan- och bygglagens (PBL) områden. När en kommun upprättar sina taxor i enlighet med dessa underlag, är kommunens handläggningskostnad per timme för respektive myndighetsområde en viktig utgångspunkt.

SKL har gjort ett nytt, gemensamt underlag för att beräkna handläggningskostnaden per timme för de olika taxorna inom miljöbalkens (MB) och plan- och bygglagens (PBL) områden. Tidigare har underlagen för att beräkna handläggningskostnaden per timme sett olika ut för de olika myndighetsområdena.

Det nya underlaget för att beräkna handläggningskostnaden per timme består dels av detta textdokument dels av en ny excelmall som finns att ladda hem via www.skl.se. **Observera att excelmallen som släpps nu är en betaversion** (testversion).

Syftet med en ny mall är att förenkla, förena och förtydliga sättet att räkna så mycket som möjligt, så att beräkningsmallen ska vara lättare att förstå, både för politiker och tjänstemän i kommunen. Excelmallens beräkningsmodell har stämts av med SKL:s miljöchefsnätverk och behöver nu testas av användarna, våra medlemmar.

I juni 2014 presenterar SKL ett nytt underlag för konstruktion av PBL-taxa. Underlaget för taxa inom miljöbalkens område utifrån risk och erfarenhetsbedömning har inte ändrats. För de formella grunderna för taxeuttag, och hur handläggningskostnaden per timme ska användas, hänvisar vi till SKL:s ”Underlag för konstruktion av PBL-taxa 2014” respektive ”Taxa inom miljöbalkens område utifrån risk- och erfarenhetsbedömning”. Dessa dokument finns att ta del av på www.skl.se.

Handläggningskostnaden per timme ska beslutas i kommunfullmäktige. Se respektive taxeuunderlag.

Fortsatt utveckling

Excelmallen är en betaversion. Testa och använd mallen med egna siffror, för att räkna fram handläggningskostnaden per timme. Kontakta oss gärna om du har frågor eller förbättringsförslag, så att vi kan utveckla mallen efter era vunna erfarenheter. Vi ser fram emot att få ta del av era synpunkter och erfarenheter av det nya underlaget.

Kontakt

För frågor och synpunkter angående detta underlag, se kontaktpersoner för respektive taxeunderlag för plan- och bygglagen och miljöbalken på www.skl.se.

Underlagets uppbyggnad

Vad är det som ska räknas ut?

För att räkna ut en handläggningskostnad per timme behöver man veta en kostnad (kronor) och en tid (timmar). De kostnader man behöver veta är lönekostnader och gemensamma kostnader för det aktuella myndighetsområdet. Den tid man behöver veta är hur mycket tid som ägnas åt myndighetsområdet och som taxan får finansiera.

Resultatet i kronor per timme som man kommer fram till inom respektive myndighetsområde, skiljer sig helt naturligt åt mellan olika kommuner, eftersom man har olika stora kostnader i olika kommuner.

Ny excelmall

Upplägget skiljer sig delvis från hur tidigare beräkningsunderlag varit uppställda. Syftet är att göra beräkningen tydligare. Det har medfört att vissa begrepp har ändrats. Var därför uppmärksam på begreppens innebörd.

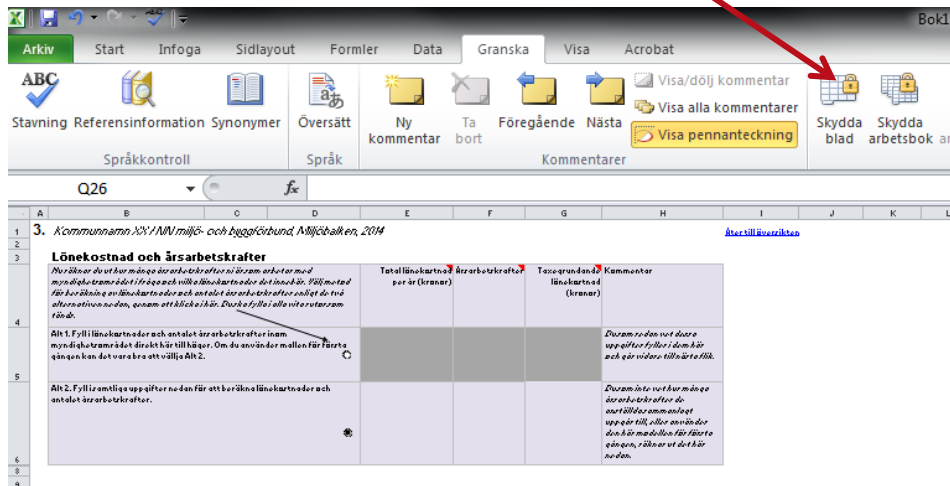
Beräkningarna görs i en excelmall som finns att hämta på SKL:s hemsida tillsammans med taxeunderlaget för respektive lagstiftning. Excelmallen heter ”Handläggningskostnad_BETAVERSION MB PBL_juni 2014.xls”. Du laddar ner och sparar excelmallen en gång för varje myndighetsområde eller handläggningskostnad per timme du ska beräkna.

Det dokument du nu läser fungerar som en handbok för hur excelmallen ska användas. I excelmallen görs uträkningen av handläggningskostnaden i fem steg. De beskrivs noggrannare i nästa kapitel.

Om du vill använda excelmallen för att räkna ut handläggningskostnad per timme för ytterligare andra myndighetsområden så kan du göra det, genom att välja ”annat myndighetsområde” i rullisten, men då är inte exempel och stödtext beskrivna för dessa andra myndighetsområden. SKL arbetar med att utveckla en separat excelmall för livsmedelsområdets handläggningskostnad per timme.

Skyddade blad

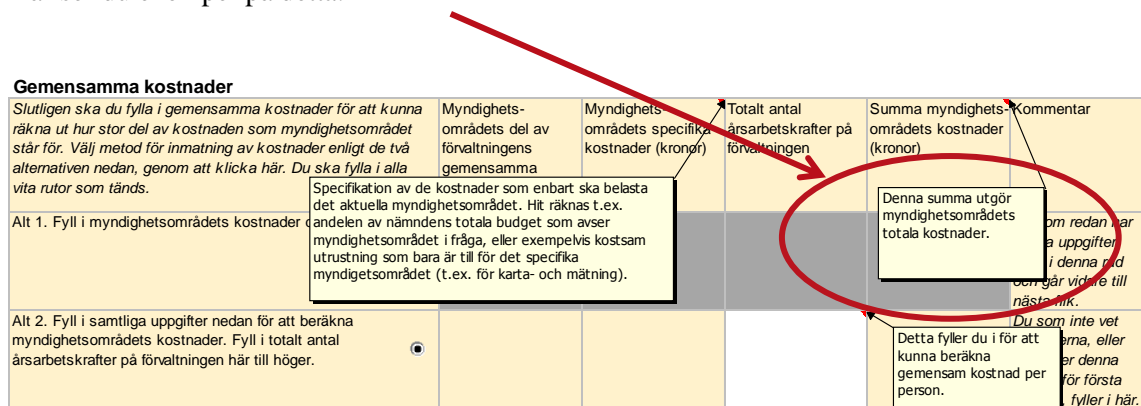
Bladen i excelmallen är skyddade för att förhindra oönskade ändringar som gör att mallen inte fungerar som avsett. **Skyddet har inget lösenord.** I din egen version kan du alltså själv, om behov finns, låsa upp detta skydd genom att gå in på Granska och Skydda blad (Excel 2010) och ta bort låsningen.

Kommentarsrutor

I excelmallen finns kommentarsrutor som innehåller hjälptext, definitioner etc. De celler som har kommentarsrutor har en röd triangel högst upp i cellen. Håll markören över cellen så träder texten fram.

Här ser du exempel på detta.

För att se alla kommentarer och skriva ut excelbladet med samtliga kommentarsrutor synliga, väljer du Visa alla kommentarer under Granska-fliken (Excel 2010). Välj Skriv ut, tryck på Utskriftsformat. Öppna blad-fliken och ange utskriftssätt i rullisten för ”Kommentarer”.

Beräkningar som görs

Du kan spåra vilka beräkningar som ligger till grund för uträkningarna. Markera den cell där du vill spåra var summan kommer ifrån. Tryck på ”Spåra

överordnade” under Formelfliken (Excel 2010). Tryck på Ta bort pilar när du är klar.

Här ser du ett exempel på hur detta kan se ut.

Lönekostnad och årsarbetskrafter

Nu räknar du ut hur många årsarbetskrafter ni är som arbetar med myndighetsområdet i fråga och vilka lönekostnader det innebär. Välj metod för beräkning av lönekostnader och antalet årsarbetskrafter enligt de två alternativen nedan, genom att klicka i här. Du ska fylla i alla vita rutor som tänds.

Alt 1. Fyll i lönekostnader och antalet årsarbetskrafter inom myndighetsområdet direkt här till höger. Om du använder mallen för första gången kan det vara bra att välja Alt 2.	Total lönekostnad per år (kronor)	Årsarbetskrafter	Taxegrundande lönekostnad (kronor)	Kommentar
☐				<i>Du som redan vet dessa uppgifter fyller i dem här och går vidare till nästa flik.</i>
Alt 2. Fyll i samtliga uppgifter nedan för att beräkna lönekostnader och antalet årsarbetskrafter.				<i>Du som inte vet hur många årsarbetskrafter de anställda sammanlagt uppgår till, eller använder den här modellen för första gången, räknar ut det här nedan.</i>
☒				

Beräkning av personalens lönekostnader och taxegrundande tid

Personal Här anger du de personer som i någon omfattning arbetar med handläggning inom myndighetsområdet.	Tjänstgöringsgrad i %	Total lönekostnad per år för den tjänstgöringsgraden (kronor)	Myndighetsområdets andel av tjänstgöringsgraden (%)	Taxegrundande tid per år (timmar)	Årsarbetskrafter	Taxegrundande lönekostnad (kronor)
Summa enligt ovan:						

Detta är myndighetsrådets årsarbetskraft och taxegrundande lönekostnad som överförs till nästa steg

Årsarbetskraft	Taxegrundande lönekostnad
0,00	0 kr

Årlig uppräknig med hjälp av index

För att handläggningskostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling kan en årlig indexuppräknig göras. Observera att indexuppräknig enbart kan göras utan nytt beslut i kommunfullmäktige om beslutet om respektive taxa stödjer sådan indexuppräknig. Notera också att ni behöver se över taxebestämmelserna i respektive taxa, så att rätt index anges i taxan om ni byter index.

Prisindex för kommunal verksamhet

SKL tillhandahåller ett index som går att använda till uppräknig av taxan, *Prisindex för kommunal verksamhet* (PKV). Prisindexet är avsett att användas av kommunerna som underlag vid beräkning av kostnadernas utveckling i fasta löner och priser. Det är detta prisindex som används i SKL:s egna beräkningar och beskrivningar av sektorns kostnadsutveckling. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. Indexet finns att ta del av på www.skl.se.

I excellmallens resultatflik finns det plats för att beräkna den indexuppräknade handläggningskostnaden per timme.

Indexuppräkning

Indexuppräkning år
Indexuppräkning %
Index (kronor)
Indexuppräknad handläggningskostnad per timme

Hur gör man?

Steg för steg

I detta kapitel går vi igenom steg för steg hur mallen ska fyllas i för att handläggningskostnaden per timme ska beräknas. Läs hela detta dokument, och titta igenom hela excelmallen, innan du startar. Övergripande information om mallen hittar du i det här dokumentet du läser nu. Detaljerade instruktioner och kommentarsfält finns i excelmallen.

Detta är en betaversion av underlaget. Det innebär att det är en testversion öppen för alla att använda och testa med egna siffror. Den kommer sedan att bearbetas och kompletteras efter vunna erfarenheter.

Diskutera beräkningen av handläggningskostnaden i kommunen

Handläggningskostnaden per timme är en mycket viktig beståndsdel i kommunernas taxearbete. Det är därför viktigt att diskutera frågan internt på förvaltningen eller enheten både före och efter det att beräkningarna görs. Vilka kostnader har kommunen för respektive myndighetsområde? Vilket system har kommunen för fördelning av gemensamma kostnader? Vem har överblick över kostnaderna? Hur kan den personen eller funktionen involveras i arbetet med beräkningen? Hur är arbetet organiserat? Hur är taxorna strukturerade? Har kommunen en samsyn mellan de olika myndighetsområdena som räknar fram handläggningskostnader per timme?

Innan du börjar

Du behöver ta fram en del uppgifter innan du börjar fylla i mallen. De flesta uppgifter om kostnader och intäkter finns i den egna budgeten, men i många kommuner fördelas inte kostnaderna för gemensamma nyttigheter ut. De hanteras istället på ett eller annat sätt centralt av kommunen. En del uppgifter kan du behöva hämta från ditt personal- eller lönekontor eller motsvarande, andra från kommunens centrala ekonomiavdelning eller motsvarande.

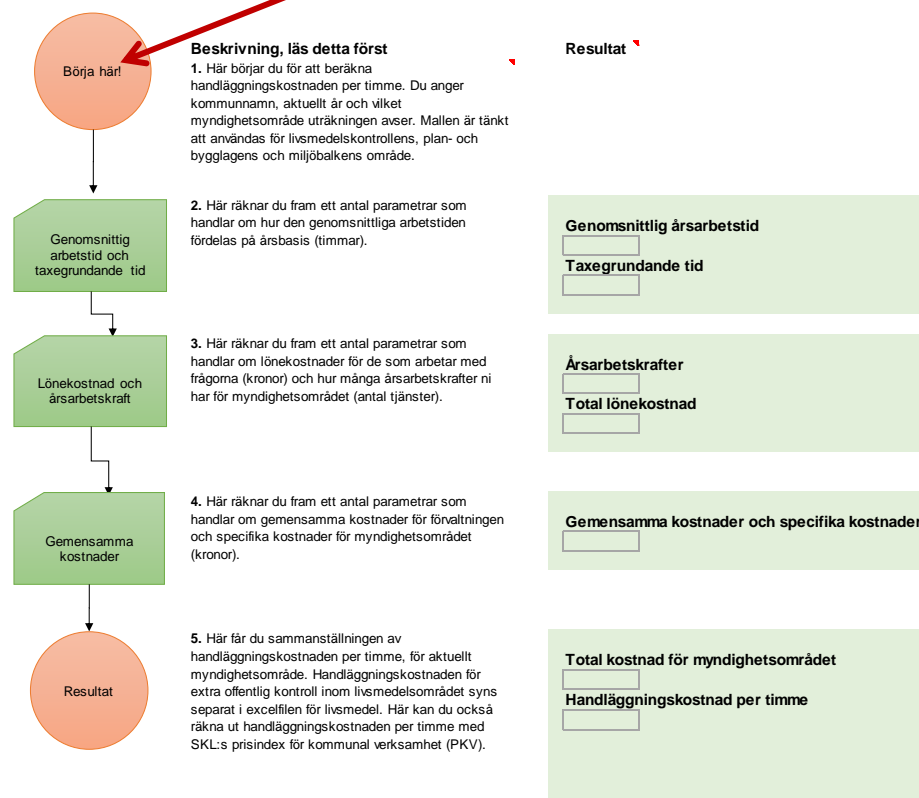
Det är viktigt att så utförligt som möjligt redovisa de kostnader kommunen/myndigheten har för myndighetsområdet eftersom dessa kostnader annars blir skattefinansierade.

Följ mallens struktur och fyll i dina uppgifter

Starta i fliken Översikt. Klicka på rubrikerna i flödesschemat för att komma till respektive flik.

Beräkning av handlägningskostnad per timme

Arbetsgång, klicka här

Vita rutor i mallen är sådant du ska fylla i, gula rutor är sådant som automatiskt beräknas i mallen (det går att följa beräkningarna) och gröna rutor är resultat som förs vidare till nästa steg eller utgör ett resultat.

- Börja med att fylla i fliken Generella uppgifter. Använd rullisten för att välja aktuellt myndighetsområde. Spara och namnge en excel-fil för varje myndighetsområde du beräknar en handlägningskostnad per timme för.
- Gå till fliken Genomsnittlig tid. Här finns en figur som schematiskt visar hur en genomsnittlig person fördelar sin årsarbetstid och vilka begrepp som används för detta i mallen. Du ska fylla i hur denna genomsnittliga tidsfördelning ser ut i din kommun.

Ny figur som visar hur en genomsnittlig person fördelar sin årsarbetstid.

I den nya excelmallen använder vi en del nya begrepp, för att förenkla sättet att räkna ut handläggningskostnaden per timme. Mot bakgrund av detta är det viktigt att man försöker ta reda på hur mycket tid per handläggare och år som läggs på arbetsuppgifter som är taxegrundande. Vad som räknas som taxegrundande tid varierar något mellan myndighetsområdena. Taxegrundande tid kan t.ex. vara handläggning, tillsyn och prövning, kontroll, kompetensutveckling inom området och möten som rör ärenden. Ej taxegrundande tid är den tid per år som en genomsnittlig person lägger på uppgifter som inte är taxegrundande. Hit räknas t.ex. avdelnings- och enhetsmöten, APT, remissarbete, planering, uppföljning, kvalitetsarbete, samverkan, omvärldsbevakning, rådgivning (enligt PBL) och obefogade klagomål (enligt miljöbalken).

3. Gå till fliken Lönekostnad och årsarbetskraft. Första gången mallen används kan det vara bra att du *beräknar* de olika parametrarna, istället för att fylla i värden du har sedan tidigare, eftersom mallen är ny. Här räknar du ut hur många årsarbetskrafter ni är som arbetar med myndighetsområdet och vilka lönekostnader det innebär. Den taxegrundande lönekostnaden räknas fram. Taxegrundande lönekostnad för en person är [total lönekostnad per år * årsarbetskrafter * (taxegrundande tid/genomsnittlig årsarbetstid per person)].
4. Gå till fliken Gemensamma kostnader. Här fyller du i förvaltningens gemensamma kostnader och vilka specifika kostnader myndighetsområdet har. I den första delen ingår förvaltningens andel av centrala kostnader och i den senare delen ingår bland annat nämndens kostnader för myndighetsområdet i fråga.
5. Gå till fliken Resultat. Här syns nu er handläggningskostnad per timme.

Underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme

För kommunala taxor avseende miljöbalken samt plan- och bygglagen

Det här är ett underlag från SKL som stöd för hur man kan räkna ut handläggningskostnaden per timme inom plan- och bygglagens och miljöbalkens myndighetsområden. Till underlaget hör en excelmall som hämtas från SKL:s hemsida.

Upplysningar om innehållet
www.skl.se/miljo eller www.skl.se/plan

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2014

Beställ eller ladda ner på webbutik.skl.se. ISBN nr 978-91-7585-125-9